916/13

Den 21. maj 2013 blev i sag nr. 83.603:

xxxxx xxxxx
xxxxxxxxx xxx xxxxxxx
xxxx xxxxxxx

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har livsforsikring i Nordea Pension. Hun klager ved sit fagforbund over selskabets afvisning af at yde helbredsbetingede ydelser efter den 1/4 2011.

Selskabet har efter sagens indbringelse for nævnet bevilliget klageren ydelser fra den 1/2 til 31/3 2011. Selskabet finder, at klagerens generelle erhvervsevne efter dette tidspunkt ikke er nedsat med halvdelen eller derover.

Forsikringen berettiger til helbredsbetingede ydelser ved en nedsættelse af erhvervsevnen med 1/2 eller derover.

Klageren kom den 8/2 2010 til skade ved et færdselsuheld, hvor hun pådrog sig en whip lashlæsion. Hun er født i 1978 og er uddannet som dyreassistent. På ulykkestidspunktet arbejdede hun som fodermester.

Klagerens fagforbund har i klageskemaet til nævnet bl.a. anført:

> "[Klageren] var den 8. februar 2010 involveret i en trafikulykke.
> Hun har derefter haft et meget langt sygeforløb, hvor Jobcenter ... har afklaret hendes arbejdsevne. Forløbet blev afsluttet med, at [klageren] den 28. marts 2012 blev visiteret til fleksjob.
> Nordea Liv & Pension besluttede i brev af 18. marts 2011 at [klageren] havde ret til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension frem til den 1. februar 2011.

Vi har siden forsøgt at få Nordea Liv & Pension til at bevilge præmiefritagelse og genoptage udbetalingen af invalidepension, men forgæves.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)
Jobcenter ... har visiteret [klageren] til fleksjob og har dermed konstateret, at hendes arbejdsevne er nedsat til under 50 procent.
Begrundelsen for Jobcentrets afgørelse er udelukkende begrundet i helbredsmæssige forhold.
Derfor finder vi, at [klagerens] erhvervsevne er nedsat med mere end 50 procent."

Ved brev af 17/12 2012 har selskabet hertil bl.a. bemærket:

"På baggrund af de samlede oplysninger vurderer vi, at forsikrede er berettiget til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension fra karensperiodens udløb den 1. juni 2010 og frem til den 1. februar 2011, hvor vi vurderer, at forsikredes generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen. Dette oplyser vi forsikrede i brev af 18. marts 2011 (bilag ...).
...
Nordea Liv & Pensions afgørelse
Ved gennemgang af sagen i forbindelse med klagen til Ankenævnet for Forsikring, har vi valgt at forlænge præmiefritagelsen og udbetalingen af invalidepension fra den 1. februar 2011 til den 1. april 2011. Selvom oplysningerne, der ligger til grund for vores afslag, allerede foreligger i januar 2011, så når vi først at behandle oplysningerne i marts 2011, og derfor bør præmiefritagelsen og udbetalingen af invalidepension først stoppe efter dette tidspunkt. Havde præmiefritagelsen og udbetalingen af invalidepension løbet på tidspunktet for modtagelsen af oplysningerne, havde vi ligeledes forlænget indtil behandlingen af disse, og forsikrede skal derfor ikke straffes for, at præmiefritagelsen og udbetalingen af invalidepension ikke kunne startes op tidligere.

Det er dog fortsat vores vurdering, at forsikrede ikke er berettiget til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension efter den 1. april 2011.

Vi har til at starte med vurderet forsikredes erhvervsevne midlertidigt i forhold til hendes tidligere erhverv som fodermester. På denne baggrund har vi bevilget præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension fra karensperiodens udløb den 1. juni 2010 og frem til den 1. april 2011.

Når tilstanden har bedret/stabiliseret sig i sådant omfang, at den fremtidige erhvervsevne kan vurderes, er det ikke længere erhvervsevnen i forhold til det konkrete erhverv men i forhold til generelt erhverv, der udgør grundlaget for, om forsikrede fortsat er berettiget til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension.

Af lægeattesten fra egen læge fra juli 2010 fremgår det, at forsikrede ikke forventes at genvinde erhvervsevnen i eget erhverv. Det fremgår ligeledes af ressourceprofilen fra kommunen, at forsikrede allerede den 4. april 2010 ikke ser sig i stand til at vende tilbage til tidligere erhverv og derfor har opsagt sit arbejde. Speciallæge ... vurderer i speciallægeerklæringen fra januar 2011, at forsikredes tilstand er stationær. På baggrund af disse oplysninger er vi derfor overgået til vurderingen af den generelle erhvervsevne.

Ved vores vurdering af den generelle erhvervsevne har vi lagt vægt på speciallægeerklæringen fra ... Det fremgår af erklæringen, at forsikrede har gener efter piskesmæld i form af nakkesmerter, som forværres ved aktivitet, hovedpine, som typisk kommer i forbindelse med belastninger, koncentrationsbesvær og svimmelhed ved hurtige bevægelser. Derudover op-

lever forsikrede lændesmerter, som forværres, hvis hun sidder i længere tid. Ved undersøgelsen findes ømhed af nakke- og rygmuskulaturen og lettere bevægelsesindskrænkning. Det vurderes, at forsikrede ikke vil kunne klare sit tidligere tunge erhverv, men at hun formentlig vil kunne klare et ikke tungt belastende arbejde med skånehensyn i form af mulighed for varierende arbejdsstillinger, rolige omgivelser, begrænset stresspåvirkning og ikke arbejde med armene over skulderhøjde.

Der er ingen tvivl om, at et fysisk belastende arbejde ikke er hensigtsmæssigt i forhold til forsikredes gener, som forværres ved belastninger. Forsikrede kan derfor ikke vende tilbage til tidligere erhverv som fodermester. Men det er på baggrund af oplysningerne vores vurdering, at forsikredes tilstand er forenelig med et ikke fysisk belastende arbejde med en indsats på mere end halvdelen af normal arbejdstid, når der tages højde for skånehensyn i form af mulighed for varierende arbejdsstillinger, rolige omgivelser og begrænset stresspåvirkning.

Af den senere modtagne speciallægeerklæring fra speciallæge i neurologi ... fremgår det ligeledes, at forsikrede ikke kan vende tilbage til fysisk belastende arbejde. Ved undersøgelsen findes diffus ømhed af muskulaturen, mens der findes normal bevægelighed og kraft. Forsikrede arbejder på dette tidspunkt 5 timer om dagen i sit afprøvningsforløb via kommunen og vil gerne yderligere op i tid, men da hun er udkørt, vurderer speciallægen, at 4 timer om dagen er mere realistisk.

3F-... har i efterforløbet lagt vægt på, at forsikrede ikke var afklaret i kommunalt regi, da Nordea Liv & Pension stoppede præmiefritagelsen og udbetalingen af invalidepension den 1. februar 2011. Vi gør i den forbindelse opmærksom på, at det er de helbredsmæssige oplysninger, der udgør grundlaget for vores vurdering af forsikredes erhvervsevne i henhold til forsikringsbetingelserne, og at kommunens afklaringsforløb ikke er afgørende for vurderingen. Forsikredes tilstand vurderes på dette tidspunkt at være stationær, og derfor overgår vurderingen til en vurdering af forsikredes generelle erhvervsevne.

Efterfølgende lægger 3F-... vægt på, at kommunen har vurderet, at forsikredes arbejdsevne er nedsat til under halvdelen og har bevilget forsikrede fleksjob. Til dette kan vi oplyse, at kommunens afgørelse om fleksjob heller ikke er afgørende for vores vurdering.

Kommunen vurderer arbejdsevnen med udgangspunkt i ressourceprofilens 12 elementer, som hver vægter ligeligt. Helbredet udgør kun det ene element. I kommunens vurdering af helbredsforholdet indgår også egen oplevelse af helbredet. De andre elementer i kommunens vurdering er uddannelse, arbejdsmarkedserfaring, interesser, sociale kompetencer, omstillingsevne, indlæringsevne, arbejdsrelevante ønsker, præstationsforventninger, arbejdsidentitet, bolig og økonomi og socialt netværk.

I forhold til forsikringen er det alene helbredet, der indgår i vurderingen af forsikredes erhvervsevne. Kriterierne for kommunens vurdering af arbejdsevnen er altså ikke sammenfaldende med kriterierne i Nordea Liv & Pensions forsikringsbetingelser.

Vi har efterfølgende modtaget oplysninger omkring forsikredes afklaringsforløb via kommunen og tilkendelsen af fleksjob og har selvfølgelig kigget på disse oplysninger, selvom de ikke er af afgørende betydning for vores vurdering af erhvervsevne. Til dette kan vi dog bemærke, at vi vurderer, at forsikredes afklaringsforløb, som har ligget til grund for tilkendelsen af fleksjob, ikke har været det mest optimale i forhold til hendes gener.

Forsikrede har i afklaringsforløbet været i praktik som pædagogmedhjælper i en institution og har arbejdet med børn i alderen 2-3,9 år. Arbejdet har bestået af opgaver med at hjælpe

børn i tøjet, lege med børnene, skifte ble på de mindste børn, holde opsyn med børnene, løse konflikter, hjælpe på toilettet, hjælpe ved spisesituationer, dække borde samt fodre dyr mm. Det fremgår af oplysningerne, at forsikrede har haft problemer med bleskift og har også en enkelt gang måtte sige fra overfor fodring af dyrene pga. smerter. Opgaver i siddende stilling har voldt problemer, og støjniveauet har på dårlige dage været en belastning, men det har dog hjulpet at være udendørs. Forsikrede oplyser, at det er livsbekræftende for hende at arbejde med børn, og hun brænder for arbejdet, men støj og uro og det at skulle være på hele tiden er svært for hende.

Som tidligere vurderet har forsikrede blandt andet brug for rolige omgivelser, hvilket vi ikke vurderer, at institutionslivet med små børn er. Og som forsikrede selv udtrykker det, så er der tale om et arbejde, hvor man skal være på hele tiden, hvilket også har været svært for forsikrede. Derudover er der opgaver i arbejdet, som ikke har været optimale og givet smerter.

Det er fortsat vores vurdering, at forsikrede, med de gener hun har, vil kunne arbejde med en indsats på mere end halvdelen i et job med de rette skånehensyn. Dette underbygges også af, at forsikrede i arbejdet som pædagogmedhjælper med visse belastninger, har kunnet arbejde omkring halv tid.

Nordea Liv & Pension fastholder derfor vurderingen af, at forsikredes generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen, og at forsikrede ikke har ret til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension efter den 1. april 2011."

Af reumatologisk speciallægeerklæring af 25/1 2011 indhentet på begæring af selskabet fremgår bl.a.:

"**Vurdering:**
Piskesmældslæsion for knapt et år siden og siden dette har [klageren] været sygemeldt pga. udbredte smerter i nakke og hoved og ryg, sovende fornemmelse i arme, smerter i venstre ben og periodevis svimmelhed. Har tillige koncentrationsbesvær.
Tidsmæssigt sammenfald med ulykken og jeg mener patientens symptomer er en følge af et piskesmældstraume.
Der har udviklet sig en mere generaliseret smertetilstand og [klageren] opfylder også kriterierne for fibromyalgi med ømhed i 15 af 18 tenderpoints.
[Klageren] har en let thoracolumbal Scheuerman og når den strækker sig ned i lændedelen, er der lidt øget risiko for at udvikle lændesmerter.
Ulykken har betydet, at funktionsniveauet er blevet væsentligt begrænset. De hjemlige funktioner klares med hjælp fra ægtefællen til de tungeste ting.
[Klageren] er ikke i stand til at klare sit tidligere tunge erhverv indenfor landbruget, men vil formentlig kunne klare et job med væsentlige skånehensyn, således at der mulighed for variererede arbejdsstillinger, rolige omgivelser, begrænset stresspåvirkning, et arbejde uden armene løftet over skulderniveau og uden tunge løft. Der skal formentlig også være tale om et forholdsvist ukompliceret job pga. [klagerens] dårlige koncentrationsevne.
Jeg vurderer at tilstanden er stationær. [Klageren] har gennemgået relevant optræning og har trods dette kun oplevet forværring de seneste måneder.
Jeg har opfordret [klageren] til at fortsætte et så aktivt liv som muligt, idet jeg tror livskvaliteten kan bedres, ved at holde kroppen i så god fysisk form som muligt.
[Klageren] har livsmodet i behold og har meget lyst til at komme på arbejdsmarkedet igen med passende skånehensyn."

5. 83.603

Af kommunal afklaringsrapport af 24/6 2011 om arbejdsprøvning af klageren fremgår bl.a.:

"**Baggrund for henvisning til CEB**
Det drejer sig om en 32 årig kvinde [klageren]. [Klageren] er gift og har 3 mindreårige børn. [Klageren] er uddannet dyreassistent og har arbejdet 13 år ved landbrug med svineproduktion. [Klageren] har aldrig været ledig.
...
Forløbsbeskrivelse
[Klageren] har i perioden fra den 16.05 til den 24.06 2011 deltaget i et afklaringsforløb på Center for Erhvervsafklaring og Beskæftigelse.
...
Arbejdsmarkedserfaring
Mødetiden på CEB er 8.30-13.30 inklusiv faste pauser på i alt 45 minutter. Den daglige arbejdstid udgør 4 timer og 15 minutter. [Klageren] overholder alle indgåede aftaler og har ikke fravær i perioden.
...
Det er set i it-værkstedet såvel som i produktionen, at [klageren] holder mange pauser. Der ses smertepåvirkning og udtrætning. Det ses også, at [klageren] har et socialt behov, hun søger at få dækket, og hun ses ofte i snak med de øvrige kursister, hvor hun forlader sin arbejdsplads. Af [klagerens] pauseskema fremgår, at hun ud over de fastlagte pauser, holder pauser gennemsnitligt 50-60 minutter daglig.
...
Samlet vurdering
[Klageren] har gennemgået et afklaringsforløb af 6 ugers varighed på CEB. [Klageren] viser gennem hele perioden en positiv indstilling og medvirken ved de aktiviteter, afprøvningen indeholder. [Klageren] viser stabilitet vedrørende fremmøde og præcision, og [klageren] har ikke fravær i hele forløbet. [Klageren] fremstår som en positiv person, og hun har let ved at omgås både kursister og personale på CEB.

[Klagerens] problemstilling er beskrevet som piskesmæld, som i starten af forløbet ikke er meget tydeligt, og dette stemmer overens med [klagerens] egne oplevelser af, at hun oplever lændesmerter som de værste. I løbet af afklaringsperioden bliver smerter og spændinger i nakkeområdet mere fremtrædende, og [klageren] beskriver dette dagligt i sine dagbogsnotater. [Klageren] har modtaget vejledning fra fysioterapeut, og [klageren] deltager ihærdigt både med fysisk træning og ved afspænding og varmtvandsbassin.

[Klageren] er afprøvet ved forskellige funktioner henholdsvis siddende, stående og vekslende, og det afdækkes, at [klageren] viser flest ressourcer ved funktioner, hvor hun kan skifte mellem stående, gående og siddende opgaver, og hvor hun selv har indflydelse på tilrettelæggelsen af arbejdet. Det er set, at [klageren] påvirkes negativt i situationer, hvor hun oplever tidspres. Hun mister koncentration, og det er observeret i en enkelt situation, at [klageren] er 'gået i sort' på grund af stress-påvirkning. Der er overensstemmelse mellem disse observationer og [klagerens] egne oplysninger om, at hun efter ulykken har et større behov for ro omkring sig og behov for mere tid til indlæring.
Vedrørende skånehensyn viser afklaringen, at [klageren] har behov for afvekslende arbejdsstillinger for at begrænse eller modvirke smerteudvikling, og hun har behov for indflydelse på tilrettelæggelsen af arbejdet, således at hun undgår stress-påvirkning og mister koncentration. Det vurderes, at [klageren] har behov for god tid til at indlære nyt og få automatiseret nogle ting, således at funktionsniveau øges. Ved siddende funktioner har [klageren] behov for at få indrettet arbejdsplads med henblik på at forebygge spændinger i lænd, nakke og skuldre.

Observationer i it-værkstedet samt ved samtaler giver anledning til overvejelser over hvorvidt, og eventuelt i hvilket omfang, [klageren] har pådraget sig kognitive vanskeligheder som for eksempel opfattelsesevne, evne til at reflektere og ny-orientere sig. [Klageren] har arbejdet med programmet 'JobSpor' og forskellige arbejdsmarkedsrettede værktøjer, der er givet vejledende og støttende samtaler, hun har modtaget undervisning samt været til samtale hos psykolog. På trods heraf ses det ikke tydeligt, at [klageren] tager ejerskab af sin situation og handler ud fra det. Der synes at være uoverensstemmelse mellem [klagerens] oplevelse af fysiske begrænsninger og de ønsker hun kommer med i forhold til tilbagevenden til arbejdsmarkedet. Dette understøttes af psykologvurdering, der beskriver [klageren] som værende i et krisepræget forløb, hvor der opleves et konfliktfelt mellem helbredsmæssige barrierer der hindrer tilbagevenden til tidligere erhverv og vanskeligheder ved at tilegne sig nyt arbejdsmarkedsperspektiv.

CEB finder på det foreliggende grundlag, at [klageren] har behov for et psykologisk smertetacklingsforløb med det formål at tilegne sig mere viden og opnå balance mellem træningsindsats og ro. CEB vurderer, at der er behov for yderligere udredning vedrørende lændesmerter, idet det opleves at være en barriere for [klageren], at hun føler sig uafklaret. Endelig peger CEB på muligheden for mentorstøtte i [klagerens] proces med at finde en realistisk løsning på fremtidig beskæftigelse.

Med hensyn til fremtidige jobmuligheder vurderes det at være helbredsmæssigt urealistisk for [klageren] at vende tilbage til tidligere beskæftigelse på svinegård, hvor arbejdsfunktionerne er masseproduktion med mange gentagne tunge løft, og arbejdsstillinger, der er ryg og nakkebelastende. Med tilsvarende begrundelse vurderes det udelukket for [klageren] at påtage sig arbejde indenfor ufaglærte områder. Det findes relevant at afprøve [klageren] i en virksomhedspraktik på en dyreklinik, hvor [klageren] kan anvende eksisterende faglige kompetencer, og hvor det vurderes, om det er muligt at tilgodese [klagerens] skånebehov indenfor det arbejdsområde. Det vurderes, at [klageren] i en virksomhedspraktik har behov for et længerevarende optræningsforløb."

Af neurologisk speciallægeerklæring af 28/11 2011 indhentet på begæring af selskabet fremgår bl.a.:

"Konklusion:
På det foreliggende har patienten i tilslutning til uheldet pådraget sig en forvridning af sin halshvirvelsøjle samt forvridning af bækkenled samt pådraget sig et posttraumatisk cerebralt syndrom.
Uheldet har medført, at patienten både mht. erhvervsevne, livsfunktion og daglige funktioner er blevet væsentlig indskrænket.
Patienten er således ikke længere i stand til at vende tilbage til det arbejde, som hun er uddannet i, men har alternativt måttet foretage arbejdsprøvning i børnehave med 5 timer pr. dag, hvor 4 timer synes mere realistisk. Fritidsmæssigt og familiemæssigt har patienten måttet ophøre med sine fritidsaktiviteter som pasning af heste og ridning samt havearbejde.
Klarer dog at hente børnene, men er ikke på samme aktivitetsniveau over for børnene som tidligere, og ligeledes kan der også være problemer med madlavning.
Tilstanden har nu varet i næsten 2 år, og inden for det sidste halve år er der ikke sket nogen bedring.
Prognosen er således dårlig uden udsigt til bedring. Foreslår, at patienten forsøger at arbejde 20 timer pr. uge i fleksjob."

7. 83.603

Af helbredsattest udfyldt af klagerens praktiserende læge af 26/1 2012 fremgår bl.a.:

"Diagnose:

Distorsio columna cervicalis sequelae

Kronisk træthedssyndrom

D. Vurdering af helbredsforholdenes betydning for sagen (der angives ikke en vurdering af en evt. social ydelses art og omfang)

Pt vil meget gerne uddanne sig til pædagog men med de symptomer hun har, tror jeg ikke hun kan klare det.

Har prøvet at øge i tid som pædagogmedhjælper men 20 timer var mere end rigeligt. Vi har drøftet om hun eventuelt kunne tage 5 x 3 timer forudsat en midtuges fridag hvor hun kan rekreere.

Prognosen synes umiddelbart at være dårlig."

Af notat i klagerens kommunale ressourceprofil af 31/1 2012 fremgår bl.a.:

"Jobkonsulentens opfølgning i praktikken 17.01.2012:

[Klageren] har varetaget almindelige pædagogmedhjælper-funktioner så som at hjælpe børn i tøjet (hjælp med at få overtøj, flyverdragter, huer, vanter, støvler på), bleskift ved de mindste børn, opsyn med børnene, løse konflikter, hjælpe dem på toilettet, hjælp ved spisesituationer, dækning af borde etc.
Det meste af tiden foregår udendørs.
Daginstitutionen har en hel del dyr, så fodring af dyrene sammen med børnene en gang om ugen indgår også i arbejdet.

Periode: Denne opfølgning dækker perioden fra sidste opfølgning, den 14. december 2011 og til 17. januar 2012.

Arbejdstid: 3 timer.

Mødetider: Om formiddagen i tidsrummet kl. 08:30 - 11:30.
Betalte el. selvbetalte pauser: Der er ingen pauser i ovennævnte tidsrum. Alle ansatte tager en mindre pause, når de har behov for det. Pausen er typisk en aktiv pause, hvor man lige går lidt for sig selv.

Borgerens vurdering: [Klageren] er efterhånden godt inde i arbejdet, som hun er meget glad for. 'Det er det her arbejde, jeg brænder for', som hun udtrykker det.
Arbejdsgiverens vurdering: Hun fungerer godt i arbejdet, og det havde været helt oplagt for [klageren] at uddanne sig til pædagog efterfølgende. Desværre har hun Ikke de fysiske ressourcer hertil pga. de helbredsmæssige problemer. [Klageren] er dygtig til arbejdet. Hun er god til at sætte grænser for børnene. Arbejdsgiver kunne virkelig godt se [klageren] i pædagogfaget.

Skånehensyn:
Borgerens vurdering: Det meste af tiden foregår ude, så hun er ikke påvirket af støj. Bleskift volder hende problemer, lige som hun en enkelt gang har måttet sige fra over for fodringen af

dyrene pga. smerter, men normalt kan hun godt fodre dyrene. Det er ikke fysisk krævende arbejde.

Arbejdsgiverens vurdering: Det har i høj grad været op til [klageren] selv at sige fra, da det er hende, der kan mærke problemerne på sin krop.

Jobkonsulentens vurdering over perioden siden seneste opfølgning:

Det kan konstateres, at optrapningen i arbejdstiden har medført forøgede smerter og hovedpine. I opfølgningsnotatet fra 14. december 2011 er det nævnt, at [klageren] er i stand til at arbejde 22,5 timer. Den seneste periode viser imidlertid, at det har været nødvendigt at sætte arbejdstiden ned til 15 timer pr. uge, og at hun stadig må hvile, når hun kommer hjem, lige som der er en række funktioner i det hjemlige, som hun Ikke længere kan varetage. Arbejdet er gående og primært udendørs. Derfor er [klageren] ikke plaget af støj, til trods for at hun er sensibel over for støj. Hun har det bedst, når hun kan bevæge sig/gå frit rundt.

Endelig vurdering ved afslutning af virksomhedspraktik :

Der henvises til tidligere opfølgningsnotater.

Arbejdet er primært udendørs, hvilket er i fin overensstemmelse med [klagerens] behov, idet hun har det bedst, når hun går rundt/kan bevæge sig frit. Hun har problemer med at sidde ned ret længe ad gangen, eller stå stille i længere tid ad gangen. [Klageren] er støjsensibel, og spørgsmålet er derfor, om hun vil kunne arbejde som pædagogmedhjælper i institutioner, hvor arbejdet primært foregår indendørs pga. støjen. Som sådan virker arbejdet på ... som noget nær det optimale, der vel bedst kan sammenlignes med skovbørnehaver, og lign. daginstitutioner med dyrehold. Desværre er der dog nok tale om et relativt smalt område indenfor daginstitutionsområdet.

Virksomhedspraktikken har vist, at [klageren] ikke kan komme op i tid, men det har tværtimod vist sig, at hun har fået forøgede smerter ved forsøget på optrapning af arbejdstiden. Det har derfor været nødvendigt at sætte arbejdstiden ned til 15 timer pr. uge. På dette timetal kan hun være fuldt effektiv, men hun har stadig behov for at hvile, når hun kommer hjem, og hun er sengeliggende flere gange om ugen."

Af brev fra kommunen til klageren om bevilling af fleksjob af 28/3 2012 fremgår bl.a.:

"Begrundelsen for bevilling af fleksjob er, at vi har fundet din arbejdsevne varigt nedsat på grund af:

Årsag til arbejdsevnenedsættelsen/diagnose:
Whiplash læsion = smerter i nakke, hovedpine - forværres ved belastning.
Kronisk træthedssyndrom.

Skånehensyn:

Undgå støj og larm - gerne udendørs arbejde.
Varierede arbejdsstillinger - har det bedst, når hun kan bevæge sig frit.
Undgå at sidde for længe.
Nedsat arbejdstid - fungerer bedst med ca. 3 timer dagligt."

9. 83.603

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"Nedsat erhvervsevne, der berettiger til udbetaling af invalidepension og/eller præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til ved passende beskæftigelse - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Subjektive klager over smerter, gener o. lign., berettiger ikke til invalidepension og/eller præmiefritagelse, medmindre der ved lægelig eller anden helbredsmæssig undersøgelse kan påvises objektive tegn på, at erhvervsevnen er nedsat i tilstrækkelig grad.

Udbetaling af invalidepension og/eller præmiefritagelse kan gøres betinget af, at forsikrede deltager i en relevant helbredsfremmende behandling, herunder genoptræning.

Den omstændighed, at der tilkendes forsikrede en ydelse fra det offentlige, giver ikke i sig selv ret til invalidepension og/eller præmiefritagelse.

Forløbet i forbindelse med vurderingen af den nedsatte erhvervsevne.

Første gang, der tages stilling til, om forsikrede er berettiget til udbetaling af invalidepension og/eller præmiefritagelse, vurderes den nedsatte erhvervsevne i forsikredes **nuværende** erhverv. Er erhvervsevnen i det nuværende erhverv nedsat i tilstrækkelig grad, er forsikrede berettiget til invalidepension og/eller præmiefritagelse i en periode, som fastsættes af selskabet.

Hvis erhvervsevnen stadig er nedsat i tilstrækkelig grad efter periodens udløb, kan udbetalingen af invalidepension og/eller præmiefritagelsen fortsætte i en ny periode osv.

Som nævnt vurderes i første omgang den nedsatte erhvervsevne i forsikredes nuværende erhverv. Når erhvervsevnen er stationær eller senest 18 måneder efter, at udbetalingen og/eller præmiefritagelsen er begyndt, er det ikke længere erhvervsevnen i det nuværende erhverv, der er afgørende for, om udbetalingen og/eller præmiefritagelsen kan fortsætte. Det afgørende er herefter, om den **generelle** erhvervsevne er nedsat. Ved den generelle erhvervsevne forstås erhvervsevnen i både forsikredes nuværende erhverv og i andre erhverv.

Ved vurdering af forsikredes nedsatte **generelle** erhvervsevne foretager selskabet også et skøn over, om forsikrede anses for egnet til omskoling eller uddannelse. Skønnes forsikrede egnet til omskoling eller uddannelse, anses erhvervsevnen ikke for at være nedsat. Dog tages der i det konkrete tilfælde stilling til om, og i bekræftende fald med hvilke beløb, selskabet kan yde støtte under omskoling eller uddannelse.

Når erhvervsevnen i forsikredes eget erhverv eller den generelle erhvervsevne vurderes, er det uden betydning, om forsikrede efter eventuel helbredsfremmende behandling (herunder genoptræning), omskoling eller uddannelse vil have svært ved at få arbejde, fx pga. beskæftigelsessituationen."

10. 83.603

Nævnet udtaler:

Indledningsvis bemærker nævnet, at det ikke finder grundlag for at kritisere, at selskabet er overgået til en vurdering af klagerens generelle erhvervsevne pr. 1/4 2011.

Efter sin gennemgang af parternes indlæg og sagens bilag, herunder de fremlagte lægelige og kommunale oplysninger, finder nævnet det ikke bevist, at klagerens *generelle* erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen efter den 1/4 2011. Nævnet kan derfor ikke pålægge selskabet at yde helbredsbetingede ydelser efter denne dato.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand